

БЮДЖЕТ 2023

БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА

БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА

Бюджет за 2023 година

София, декември 2022 г.

Абревиатури

БНБ	Българска народна банка
ЕБО	Европейски банков орган
ЕС	Европейски съюз
ЕМП	Единен механизъм за реструктуриране
ЕНМ	Единен надзорен механизъм
ЕССР	Европейски съвет за системен риск
ЕСЦБ	Европейска система на централните банки
ЕЦБ	Европейска централна банка
ЗБНБ	Закон за Българската народна банка
МСС	Международни счетоводни стандарти
ТАРГЕТ2	Трансевропейска автоматизирана система за брутен сетълмент в реално време на експресни преводи в евро

**УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ НА НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА НАРОДНИ ПРЕДСТАВИТЕЛИ,**

В съответствие с чл. 50 от Закона за Българската народна банка (ЗБНБ) Ви представял бюджета на БНБ за 2023 г. Той е приет от Управителния съвет на БНБ на 22 декември 2022 г. и е обнародван в „Държавен вестник“.

Бюджетът на БНБ се финансира изцяло със собствени ресурси на Банката. Това осигурява финансовата независимост, необходима за изпълнение на основния ѝ мандат да поддържа ценовата стабилност чрез осигуряване на стабилността на националната парична единица. Бюджетът гарантира изпълнението на всички останали функции и задачи, възложени на БНБ по българското законодателство или произтичащи от участието ѝ в Европейската система на централните банки (ЕСЦБ), Единния надзорен механизъм (ЕНМ), Единния механизъм за реструктуриране (ЕМП), Европейския съвет за системен риск (ЕССР) и в дейностите на Европейския банков орган (ЕБО).

Бюджетът на БНБ се състои от два раздела – разходи за издръжка и инвестиционна програма.

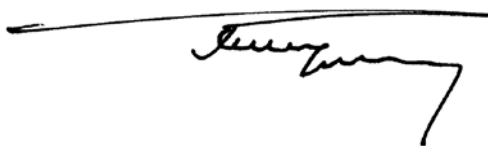
Разходите за издръжка за 2023 г. са определени на 265 727 хил. лв. и в сравнение с бюджета за 2022 г. размерът им е увеличен с 88.5%, в това число 109 673 хил. лв. за разходи по дейности, свързани с подготовката за въвеждането на еврото като законно платежно средство в Република България (подготовката за въвеждането на еврото). В сравнение с бюджета за предходната година е предвидено увеличение на разходни позиции, като по-големите изменения включват разходите за:

- издръжка на паричното обращение;
- персонал във връзка с прилагането на нормативни актове, за изпълнение на законови изисквания и за привличане и поддържане на висококвалифицирани кадри;
- външни услуги, включително на разходите за абонаментна поддръжка на софтуерни продукти;
- административни разходи, включително разходите за обучение и специализация на персонала;
- участие на БНБ в ЕСЦБ, ЕНМ, ЕМП, ЕССР, ЕБО, включително за увеличени годишни такси за наемане на линии за телекомуникации с ЕСЦБ;
- амортизация, включващи средства за амортизация на всички дълготрайни активи, които Банката планира да придобие през следващата година съгласно инвестиционната си програма.

Инвестиционната програма за 2023 г. възлиза на 97 469 хил. лв., което представлява увеличение с 231.2% спрямо бюджета за 2022 г. Увеличението е резултат от планирането на дейности, свързани с поддръжката и развитието на информационните системи на БНБ и изпълнението на Програмата за недвижимите имоти на Българската народна банка, в това число 52 681 хил. лв. за дейности, свързани с подготовката за въвеждането на еврото.

Настоящата публикация включва: бюджета на БНБ във вида, в който е приет от Управителния съвет на БНБ и публикуван в „Държавен вестник“; информация за целите и задачите на Банката за следващата година; очакваното изпълнение на бюджета за 2022 г. и изложение относно разходите на БНБ, предвидени за 2023 г.

С УВАЖЕНИЕ

**ДИМИТЪР РАДОВ
УПРАВИТЕЛ НА БНБ**

Решение № 461**от 22 декември 2022 г.**

(Обнародвано в „Държавен вестник“, бр. 104 от 30 декември 2022 г.)

Управителният съвет на Българската народна банка на основание чл. 16, т. 13 и чл. 48, ал. 1 от Закона за БНБ приема бюджета на Българската народна банка за 2023 г., както следва:

(хил. лв.)

	Бюджет 2023 г.	в т.ч. разходи, произтичащи от подготов- ката за въвеждане на еврото
Раздел I. Разходи за издръжка на БНБ	265 727	109 673
1. Разходи, свързани с издръжката на паричното обращение	125 057	97 272
2. Разходи за материали, услуги и амортизация	65 352	8 708
3. Разходи за персонал	62 104	2 726
4. Разходи за социална дейност	3 159	135
5. Други административни разходи	3 935	565
6. Разходи, свързани с участието на БНБ в ЕСЦБ	6 120	267
Раздел II. Инвестиционна програма	97 469	52 681
1. Финансиране на ново строителство, реконструкция и модернизация	9 426	5 090
2. Придобиване на машини, съоръжения, транспортни средства и друго оборудване	45 045	33 100
3. Информационни системи на БНБ	42 951	14 475
4. Инвестиции, свързани с участието на БНБ в ЕСЦБ	47	16

На основание чл. 50 от ЗБНБ в тридесетдневен срок управителят на БНБ да представи на Народното събрание приетия от Управителния съвет бюджет на Банката за 2023 г.

Цели и задачи на Българската народна банка през 2023 г.

В съответствие с изискванията на ЗБНБ и използвайки ефективно всички налични законови инструменти и експертния си капацитет, БНБ изпълнява основната си цел – да поддържа ценовата стабилност чрез осигуряване на стабилността на националната парична единица. Банката изпълнява задачите си, като съгласно ЗБНБ инвестира брутните международни валутни резерви на страната при спазване на разумни инвестиционни принципи и практика. БНБ регулира и осъществява надзор върху дейността на другите банки в България с оглед поддържане на стабилността на банковата система и защита на интересите на вложителите. Банката съдейства за създаването и функционирането на ефективни платежни системи и осъществява надзор върху тях, като регулира и извършва надзор върху дейността на операторите на платежни системи, на платежните институции и на дружествата за електронни пари. Като емисионна банка БНБ осигурява печатането на банкноти и сеченето на монети, както и съхраняването на непуснати в обращение и унищожаването на изтеглени от обращение банкноти и монети. Банката изпълнява и функциите на фискален агент и депозитар на държавата. Съгласно Закона за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници БНБ изпълнява и функцията на орган за реструктуриране на банки.

Важна задача на БНБ е и активното ѝ участие в работата на ЕСЦБ, Банковия съюз, ЕССР, ЕБО и институции на ЕС.

Бюджетът на БНБ за 2023 г. гарантира финансовата независимост и пълноценното изпълнение на нейните функции и задачи, определени със ЗБНБ и законодателството на ЕС и свързани с членството ѝ в ЕСЦБ, Банковия съюз, ЕССР и ЕБО. Политиката на БНБ е насочена към оптимално разходване на средствата от бюджета чрез подобряване на вътрешната организация на цялостната дейност и повишаване на ефективността при изпълнение на задълженията. Ръководството на БНБ дефинира средносрочните проекти, които Банката следва да осъществи, както и необходимите действия за тяхната успешна реализация. От важно значение е пълноценното участие в работата на съответните европейски институции, което се отразява и в политиката по отношение на човешките ресурси, инвестициите в информационни технологии и съответстващата им инфраструктура. Бюджетът на БНБ за 2023 г. постига ресурсно осигуряване на стоящите пред Централната банка цели и задачи на базата на разумно разходване на средствата.

Ефективното управление на човешките ресурси осигурява условия за пълноценно използване и развитие на способностите и знанията на персонала, който е основният фактор за успешното изпълнение на целите, функциите и задачите на БНБ.

Планираното за 2023 г. количество банкноти и монети ще осигури подмяната на изхабените в процеса на обращение банкноти с цел гарантиране на чистотата и качеството на наличнопаричното обращение, както и поддържането на необходимия запас от банкноти.

Инвестиционната програма за 2023 г. е насочена към поддържане в БНБ на адекватна технологична инфраструктура, в която приоритет имат повишаването на сигурността и оптимизацията на управленските процеси.

Сравнителна таблица за бюджета на Българската народна банка

(хил. лв.)

Показатели	Бюджет 2022 г.	Очаквано изпълнение 2022 г.	Бюджет 2023 г.	в т.ч. разходи, произтичащи от подготов- ката за въвеждане на еврото
Раздел I. Разходи за издръжка на БНБ	140 938	134 780	265 727	109 673
1. Разходи, свързани с издръжката на паричното обращение	32 711	32 515	125 057	97 272
2. Разходи за материали, услуги и амортизация	47 003	42 000	65 352	8 708
3. Разходи за персонал	50 949	50 949	62 104	2 726
4. Разходи за социална дейност	2 521	2 521	3 159	135
5. Други административни разходи	3 046	2 087	3 935	565
6. Разходи, свързани с участието на БНБ в ЕСЦБ	4 708	4 708	6 120	267
Раздел II. Инвестиционна програма	29 426	22 618	97 469	52 681
1. Финансиране на ново строителство, реконструкция и модернизация	3 384	3 000	9 426	5 090
2. Придобиване на машини, съоръжения, транспортни средства и друго оборудване	2 537	770	45 045	33 100
3. Информационни системи на БНБ	23 489	18 835	42 951	14 475
4. Инвестиции, свързани с участието на БНБ в ЕСЦБ	16	13	47	16

Изпълнение на бюджета на Българската народна банка за 2022 г.

При изготвянето на бюджета на Банката за 2023 г. е взето под внимание изпълнението на бюджета за 2022 г. Очаква се изпълнението на бюджета по раздел I „Разходи за издръжка на БНБ“ за 2022 г. да бъде на стойност около 134 780 хил. лв., което възлиза на 95.6% от приетия бюджет за годината.

Планираните разходи за издръжка на паричното обращение са в размер на 32 711 хил. лв., като се очаква да бъдат изразходвани 32 515 хил. лв., или 99.4% от средствата, предвидени в бюджета за 2022 г. В рамките на тези средства най-съществен дял заемат разходите за юбилейни и възпоменателни монети. За производството на нови монети до края на 2022 г. се очаква да бъдат изразходвани общо 21 624 хил. лв., в това число 6973 хил. лв. за отсичане на разменни монети и 14 651 хил. лв. за отсичане на юбилейни и възпоменателни монети. За осигуряване на нормалното обслужване на наличнопаричното обращение до края на годината ще бъдат произведени 71 млн. броя банкноти, като разходите за тях са в размер на 10 269 хил. лв.

В изпълнение на Монетната програма на БНБ през 2022 г. бяха отсечени и пуснати в обращение: златна възпоменателна монета „Паусий Хилендарски – два златни лева“ с номинал 2 лева; сребърна възпоменателна монета „150 години от рождението на Гоце Делчев“ с номинал 10 лева; сребърна възпоменателна монета „Голям гмурец“ с номинал 10 лева от серията „Природно разнообразие в Република България“; сребърна възпоменателна монета с частично позлатяване „Цар Калоян“ с номинал 10 лева от серията „Средновековни български владетели“ и медна възпоменателна монета „100 години от рождението на Стоянка Мутафова“ с номинал 2 лева от серията „Български творци“.

Във връзка с осъществяването на емисионно-касовата дейност се планира да бъдат усвоени 99.4% от предвидените средства за консумативи за обработката на банкноти и монети и за резервни части за машините за обработка на пари.

За разходи за материали през 2022 г. са утвърдени 1399 хил. лв., от които се очаква да бъдат изразходвани 1336 хил. лв., или 95.5% от средствата, предвидени в бюджета за 2022 г. В тази група са включени разходи за канцеларски и хигиенни материали, горива и резервни части за транспорта, разходи за материални запаси, за резервни части за ремонт на дълготрайни активи и други.

За разходи за външни услуги за 2022 г. са предвидени 27 574 хил. лв., като се очаква изпълнението им да възлезе на 26 104 хил. лв., или 94.7% от средствата, предвидени в бюджета за 2022 г. С най-голям относителен дял в тази група разходи са абонаментните такси за поддръжка на софтуерни продукти. Със значителен относителен дял са и разходите за охрана на банковите сгради по договори с главните дирекции „Жандармерия, специални операции и борба с тероризма“ и „Пожарна безопасност и защита на населението“ на МВР; разходите за абонаментно поддържане на техника и машини; за данък сгради, такса битови отпадъци и други видове такси; абонаментните такси за „Блумбърг“, „Ройтерс“ и други системи; разходите за електроенергия; разходите за ремонт на основните сгради; за ползване на задължителните модули на Трансевропейската автоматизирана система за брутен сетълмент в реално време на експресни преводи в евро TARGET2; пощенските и телефонните услуги; абонаментните такси за „Борика“ АД; разходите за консултантски услуги и други.

Разходите за амортизация за 2022 г. са разчетени на 18 030 хил. лв., като се очаква да достигнат 14 560 хил. лв., или 80.8% от средствата, предвидени в бюджета за 2022 г.

Усвояването на средствата за амортизация е пряко свързано с изпълнението на инвестиционната програма, като към края на второто полугодие се очаква да бъде усвоена по-голямата част от средствата за инвестиции в бюджета на Банката.

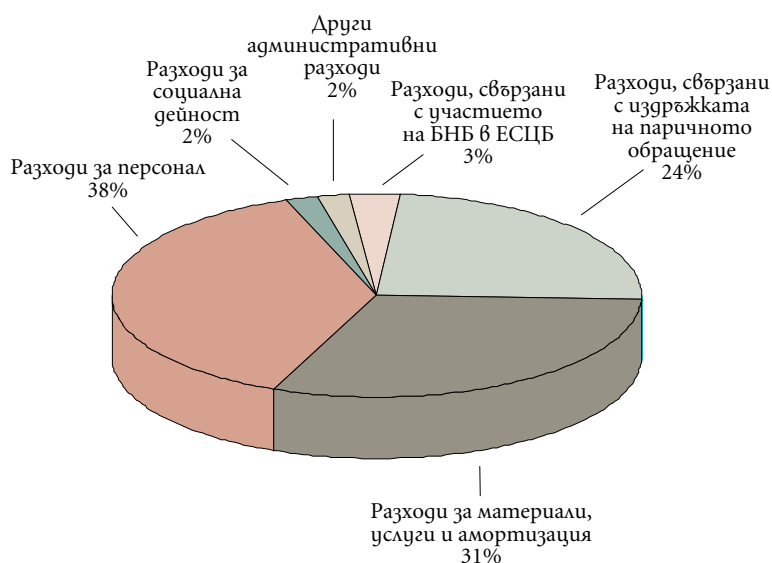
Разходите за персонал в размер на 50 949 хил. лв., утвърдени в бюджета за 2022 г., се очаква да бъдат изразходвани до края на 2022 г. Банката ще изразходва около 1645 хил. лв. за провизиране на задълженията си към персонала съгласно изискванията на Международния счетоводен стандарт 19 „Доходи на наети лица“ и чл. 222, ал. 2 и 3 от Кодекса на труда.

Предвидените за 2022 г. средства за социална дейност в размер на 2521 хил. лв. се очаква да бъдат изразходвани до края на 2022 г.

Планираните средства за други административни разходи за 2022 г. са 3046 хил. лв. и се очаква да бъдат изразходвани 2087 хил. лв., или 68.5% от средствата, предвидени в бюджета за 2022 г.

Планираните за 2022 г. средства, свързани с участието на БНБ в ЕСЦБ, в размер на 4708 хил. лв. се очаква да бъдат усвоени изцяло до края на 2022 г.

Разходи за издръжка на БНБ за 2022 г.*

* В процент от общите разходи за издръжка на Банката.

Изпълнението на инвестиционната програма на Банката се очаква да бъде 76.9% спрямо разчета. От предвидените 29 426 хил. лв. ще бъдат изразходвани 22 618 хил. лв.

В рамките на тези средства най-съществен дял заемат разходите за информационни системи, които възлизат на 18 835 хил. лв., или 80.2% от предвиденото по показателя за 2022 г.

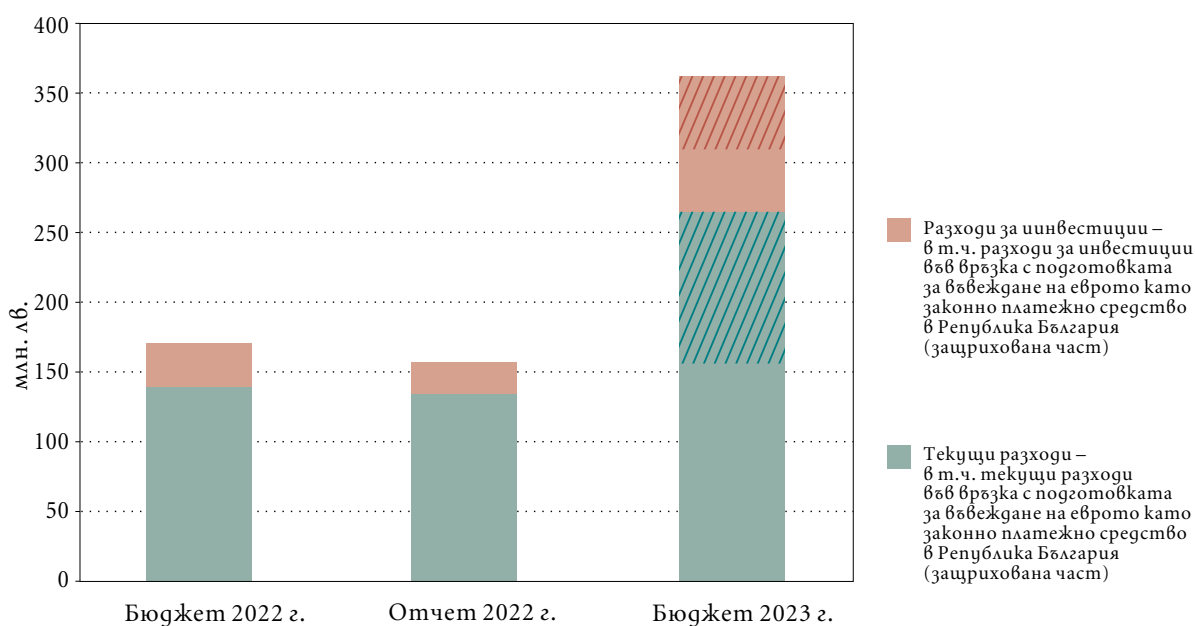
От средствата, планирани за ново строителство, реконструкция и модернизация, се очаква да бъдат усвоени 3000 хил. лв., или 88.7%, като средствата са за изпълнение на дейности, предвидени в Програмата за развитие на недвижимите имоти на БНБ. За придобиването на машини и съоръжения, транспортни средства и друго оборудване се очаква да бъдат изразходвани 770 хил. лв., или 30.4% от предвиденото за 2022 г. За инвестиции, свързани с участието на БНБ в ЕСЦБ, са предвидени средства в размер на 16 хил. лв., като до края на годината се очаква да бъдат усвоени 13 хил. лв., или 81.3%.

Изпълнението на приходите и финансовият резултат, включително разпределението му при условията и по реда на чл. 8 и чл. 36 от ЗБНБ, ще бъдат представени в Годишния отчет на БНБ за 2022 г.

Бюджет на Българската народна банка за 2023 г.

Бюджетът на БНБ се състои от два раздела – разходи за издръжка и инвестиционна програма.

Структура и изпълнение на бюджета на БНБ

Разходите за издръжка на БНБ за 2023 г. са определени на 265 727 хил. лв., като в сравнение с бюджета за 2022 г. размерът им е увеличен със 124 789 хил. лв., или с 88.5%, в това число 109 673 хил. лв. разходи, произтичащи от подготовката за въвеждането на еврото, което е комбиниран резултат от увеличението на планираните средства за: разходи, предвидени за издръжка на паричното обращение, разходи за персонал, разходи за външни услуги, разходи за амортизация, други административни разходи, разходи, свързани с участието на БНБ в ЕСЦБ, ЕНМ, ЕМП, ЕССР и ЕБО, разходи за материали и разходи за социална дейност.

Разходите, свързани с издръжката на паричното обращение, са в размер на 125 057 хил. лв., като 97 272 хил. лв. от тях са планирани средства във връзка с подготовката за въвеждането на еврото. Те представляват 47.1% от общите разходи за

издръжка на Банката за 2023 г. и се увеличават с 282.3% спрямо утвърдените средства по бюджета за 2022 г.

Разходите за издръжка на паричното обращение за 2023 г. са свързани с ефективното изпълнение на функциите на Банката съгласно ЗБНБ и с подобряването на организацията на емисионно-касовата дейност за постигане на качествено обслужване на банките и другите клиенти на БНБ и за гарантиране на сигурността на паричното обращение.

При определянето на необходимото за 2023 г. количество банкноти и монети са взети предвид тяхното търсене, подмяната на изхабените в процеса на обращение банкноти и поддържането на необходимите запаси от банкноти и разменни монети.

Разходите за нови банкноти са в размер на 8092 хил. лв., намаление с 21.2% спрямо разходите по показателя в бюджета на БНБ за 2022 г. Планираните разходи са за отпечатване на 50 млн. броя банкноти с номинал 50 лева. При определяне на разходите за 2023 г. са използвани договорените цени за доставка на банкнотна хартия и отпечатването им.

Разходите за производство на нови монети през 2023 г. са увеличени с 402.4% спрямо тези за 2022 г. и са в размер на 108 636 хил. лв., в това число 7005 хил. лв. за отсичане на възпоменателни монети в изпълнение на приетата от УС на БНБ монетна програма. Планираните за 2023 г. средства за производство на разменни монети са в размер на 101 631 хил. лв., или с 1357.5% повече спрямо средствата в бюджета на БНБ по този показател за 2022 г. За покриване на потребността от разменни монети за обслужване на наличнопаричното обращение през 2023 г. се предвижда да се отсекат 115 млн. броя разменни монети. Във връзка с подготовката за въвеждането на еврото като законно платежно средство са предвидени 89 819 хил. лв. за производство на 780 милиона евромонети.

В изпълнение на емисионната дейност на БНБ за проектиране на нови емисии монети през 2023 г. са предвидени 140 хил. лв., които са с 57.3% повече от утвърдените средства за 2022 г., като 41 хил. лв. от тях са планирани средства във връзка с подготовката за въвеждането на еврото (за изработване на проекти за дизайн за националната страна на евромонетите).

За консумативи, свързани с функционирането на паричното обращение, като бандероли, термосвиваемо фолио, чували за банкноти, вакуумиращи пликосе, картончета за ценни пратки, пликосе и фишеци за монети, през 2023 г. са предвидени общо 6680 хил. лв., които са с 6442 хил. лв., или с 2706.7% повече в сравнение с утвърдените средства за 2022 г., като 6412 хил. лв. от тях са планирани средства във връзка с подготовката за въвеждането на еврото.

За наеми на помещенията, използвани от БНБ във връзка с осъществяването на касова дейност в сградите на „Монетен двор“ ЕАД, „Дружество за касови услуги“ АД и др., са предвидени 1272 хил. лв., които са с 1018 хил. лв., или с 400.8% повече в сравнение с утвърдените средства за 2022 г., като 1000 хил. лв. от тях са планирани средства във връзка с подготовката за въвеждането на еврото. В средствата, планирани във връзка с подготовката за въвеждането на еврото, са включени средства за наемане на допълнителни площи и трезорни помещения за съхранение на пари.

За 2023 г. са планирани 227 хил. лв. за резервни части за машините, осигуряващи обработката на банкнотите и монетите в БНБ, като те запазват размера си спрямо утвърдените средства за 2022 г.

Разходите за материали, услуги и амортизация по бюджета на Банката за 2023 г. са 65 352 хил. лв., или 24.6% от общия бюджет, и нарастват с 39.0% спрямо утвърдените средства по бюджета за 2022 г.

Разходите за материали са 2837 хил. лв., със 102.8% повече от утвърдените средства по показателя за 2022 г., и представляват 1.1% от всички разходи за издръжка на Банката, като 1280 хил. лв. от тях са планирани средства във връзка с подготовката за въвеждането на еврото. Най-голям дял в тази група имат разходите за материали запаси – 1585 хил. лв., от тях 1255 хил. лв. са планираните средства във връзка с подготовката за въвеждането на еврото; за канцеларски материали – 439 хил. лв., от тях 17 хил. лв. са планирани във връзка с подготовката за въвеждането на еврото; за санитарно-хигиенни материали – 324 хил. лв., и за горива и резервни части за специализирания транспорт – 260 хил. лв.

Разходите за външни услуги са на стойност 32 892 хил. лв., или 12.4% от общите разходи за издръжка на Банката, и се увеличават с 19.3% спрямо утвърдените средства по бюджета за 2022 г., като 1315 хил. лв. от тях са планирани средства във връзка с подготовката за въвеждането на еврото.

Съществен разход в групата на външните услуги представляват разходите за абонаментна поддръжка на софтуерни продукти – 7859 хил. лв., които са увеличени с 1233 хил. лв., или с 18.6% над утвърдените за 2022 г. Основен дял в този показател имат разходите за поддръжка на системата за управление на валутните резерви – 1305 хил. лв.; за поддръжка на програмни продукти на „Майкрософт“ в размер на 1000 хил. лв.; за поддръжка на основната банкова информационна система – 817 хил. лв.; за абонаментна такса за поддръжка на Системата за брутен сетълмент в реално време РИНГС – 624 хил. лв.; за абонаментна поддръжка на системен софтуер – 410 хил. лв.; за поддръжка на Централния кредитен регистър (основен модул и модул „Справки“) – 350 хил. лв.; за поддръжка на компоненти, включващи се в *SWIFTNet* инфраструктура на БНБ – 250 хил. лв.; за лицензи за *ORACLE* – 250 хил. лв.; за поддръжка на „Единно хранилище на данни“ за управление „Банков надзор“ – 235 хил. лв.; за поддръжка на програмен продукт „*VMWare*“ – 200 хил. лв., и други.

Предвидени са 5600 хил. лв. за покриване на разходите по договори с МВР, или с 25.3% повече от планираните за текущата година средства, като с 900 хил. лв. се увеличават средствата за охрана във връзка с подготовката за въвеждането на еврото.

За абонаментни такси за системите за достъп до финансова информация и други са предвидени 1849 хил. лв., в това число 1490 хил. лв. за системи за достъп до финансова информация и 359 хил. лв. за други информационни системи.

За ползване на задължителните модули в системата ТАРГЕТ2 са предвидени разходи за поддръжка в размер на 600 хил. лв., като средствата се намаляват с 50.2% спрямо планираните за 2022 г. и са предвидени такси за първото шестмесечие на 2023 г., в случай че пусковият срок (20 март 2023 г.) на консолидираната платформа на ТАРГЕТ не бъде спазен или допълнително отложен.

За абонаментно поддържане на техниката са планирани 3048 хил. лв., които са със 179 хил. лв. повече от средствата, предвидени за 2022 г. Увеличението се дължи главно на комбинирания резултат от увеличаването на предвидените средства за абонаментна поддръжка на техника в Касовия център на БНБ в София и на непрекъсваеми захранващи устройства и от намаляването на средствата за поддръжка на копирни и факс машини, асансьори и друга техника.

За топлинна и електрическа енергия са планирани 3150 хил. лв., като разходите са съобразени с текущото потребление на база договорени цени, което представлява увеличение с 56.9% спрямо 2022 г.

Планираните средства за извършване на текущи ремонти в сградите на БНБ са 3363 хил. лв. и са с 894 хил. лв., или с 36.2% повече от утвърдените за 2022 г. Предвидени са разходи за строителни и ремонтни дейности в централната административна сграда за рационализиране на работното пространство, включително обособяване на нови заседателни зали, за подобряване на условията при съществуващите работни места и обособяване на нови работни места в паричния салон, за системата за вътрешно противопожарно водоснабдяване, за товаро-разтоварни работи и извозване на битови отпадъци и други дейности. Планирани са също средства за строително-монтажни работи, текущи и аварийни ремонти в сградата на Касовия център в София, в сградата на БНБ на ул. „Московска“ №7, в сградите на касовите подразделения в Плевен, Варна и Пловдив, както и в почивните бази на БНБ в Приморско, Варна и Смолян.

Разходите за персонал за 2023 г., които включват разходи за списъчен състав, разходи за провизии на задълженията към персонала по МСС 19 „Доходи на наети лица“ и разходи за несписъчен състав, са 62 104 хил. лв., като се увеличават с 11 155 хил. лв., от които 2726 хил. лв. са средства, планирани във връзка с подготовката за въвеждането на еврото. Тези разходи представляват 23.4% от общите разходи на Банката.

Предвидените средства за списъчния състав са в размер на 59 872 хил. лв. и се увеличават с 10 768 хил. лв. спрямо 2022 г. Изменението включва 7523 хил. лв., от които 5093 хил. лв. за 14-процентно увеличение на основните заплати на всички служители и 2430 хил. лв. – 5% за кариерно развитие.

Съгласно чл. 23, ал. 3 от ЗБНБ възнагражденията на служителите в БНБ не може да са по-ниски от тези на служителите със сходни функции в други банки. Проведеното проучване на нивата на възнагражденията в банките към 1 юли 2022 г. показва изоставане на възнагражденията на групата на ръководителите. Максимално допустимото общо средно месечно възнаграждение на членовете на Управителния съвет на БНБ изостава с 13.41% спрямо достигнатите общи средни месечни възнаграждения на ръководителите на банки в България. В изпълнение на чл. 23, ал. 3 от ЗБНБ и в съответствие с Решение № 73 на УС на БНБ от 30 юли 2015 г., месечните възнаграждения на управителя, подуправителите и другите членове на Управителния съвет на БНБ се определят в размер съответно на 70%, 60% и 20% от достигнатото общо средно месечно възнаграждение на ръководителите на банките. Във връзка с това месечните възнаграждения на членовете на Управителния съвет за 2023 г. се очаква да бъдат, както следва: 23 036 лв. за управителя; по 19 745 лв. за подуправителите и по 6582 лв. за другите членове. За целта в бюджета са заложили допълнително 206 хил. лв.

За групите „ръководен персонал“, „специалисти“ и „поддържащ персонал“ възнагражденията са увеличени с 19% под влиянието на три фактора: компенсирани на повишението на равнището на цените в страната, недостига на работна сила на пазара на труда, особено в сегмента на висококвалифицираните кадри, и новите по-високи изисквания към персонала на БНБ във връзка с присъединяването на страната към еврозоната. Същевременно не се предвиждат допълнителни средства в бюджета за увеличаване на заплатите на служителите в изпълнение на изискванията на чл. 23, ал. 3 от ЗБНБ, тъй като те са съизмерими с възнагражденията на служителите със сходни функции в банките.

На основание на гореизложеното и във връзка с предвиденото в бюджета за 2023 г. увеличение на средствата за възнаграждения на служителите се очаква общите средни месечни възнаграждения по групи персонал през 2023 г. да достигнат, както следва: за група „ръководен персонал“ – 8840 лв.; за група „специалисти“ – 4093 лв.; за група поддържащ персонал – 2229 лв.

Средствата за работна заплата са планирани на базата на следните нормативни изисквания, регламентиращи заплащането на труда, а именно: 710 лв. – размер на минималната работна заплата; 3400 лв. – размер на максималния осигурителен доход; запазване на размерите и съотношенията на осигурителните вноски за фондовете на държавното обществено осигуряване; 8% – размер на здравноосигурителната вноска (при разпределение на осигурителните вноски между осигурител и осигурено лице в съотношение 60:40). В изпълнение на нормативните изисквания, регламентиращи заплащането на труда, в бюджета са предвидени средства за допълнителни възнаграждения за придобит трудов стаж и професионален опит (по 1% за прослужена година) в размер на 313 хил. лв. (0.6%).

Съществен компонент от формирането на разходите за персонала през 2023 г. е предвиденото разкриване на 108 нови щатни бройки, необходими за обезпечаване на дейности, свързани с въвеждането на еврото. В резултат на това в бюджета са заложени допълнително 2726 хил. лв.

Разходите за провизии на задълженията към персонала по МСС 19 „Доходи на наети лица“ за 2023 г. са в размер на 2032 хил. лв., като са увеличени с 387 хил. лв. вследствие на предвижданото нарастване на възнагражденията на служителите спрямо утвърдените за 2022 г. и заложеното увеличение на щатните бройки, необходими за обезпечаване на дейности, свързани с въвеждането на еврото.

Планираните разходи за възнаграждения на несписъчния състав на Банката са в размер на 200 хил. лв. и остават непроменени спрямо предходната година.

За социална дейност са предвидени 3159 хил. лв., или 1.2% от общите разходи, и спрямо утвърдения бюджет за 2022 г. тези разходи се увеличават с 25.3%, като 135 хил. лв. от тях са планирани средства, свързани с разкриването на нови 108 щатни бройки във връзка с дейностите по подготовката за въвеждането на еврото.

Разходите за социална дейност включват групово застраховане на служителите срещу рискове, свързани с живота, здравето и работоспособността им, допълнително доброволно пенсионно осигуряване, издръжка на социални обекти, медицинско обслужване и средства за социален статус на служителите.

Другите административни разходи за 2023 г. възлизат на 3935 хил. лв., или 1.4% от общите разходи за издръжка на Банката, и са увеличени с 29.2% спрямо утвърдените за 2022 г., като 565 хил. лв. от тях са планирани средства във връзка с подготовката за въвеждането на еврото.

С най-голям относителен дял в тази група са разходите за обучение и специализация на персонала в размер на 1888 хил. лв., които са с 16.2% повече от утвърдените в бюджета за 2022 г. Основни цели на програмата за повишаване на образованието и квалификацията през 2023 г. ще бъдат:

- повишаване на професионалната квалификация и усвояване на европейския опит чрез разширяване на участието в специализирани обучения, организирани от централните банки на страните – членки на ЕС, и други финансови институции (включително с платени такси);
- усвояване на новостите в българската нормативна уредба и практика чрез участие в специализирани курсове и семинари по банково дело, вътрешен одит, право, управление на човешките ресурси, социални дейности;
- постигане на определените нива на владеене на английски и други чужди езици.

Разходите за командировки в страната са в размер на 321 хил. лв. и са свързани главно със зареждане на касовите подразделения на Банката с банкноти и монети, с осъществяване на контролни функции и извършване на инвентаризации и инвеститорски контрол върху подлежащите на реконструкция и ремонт обекти. Планираните средства по този показател са с 86.5% повече спрямо 2022 г., като 125 хил. лв. от тях са във връзка с подготовката за въвеждането на еврото.

Разходите за командировки в чужбина са 1093 хил. лв., или с 23.1% повече от средствата, предвидени по показателя за 2022 г., като 177 хил. лв. от тях са планирани средства във връзка с подготовката за въвеждането на еврото. Разходите за командировки в чужбина са планирани на базата на дейността на всички дирекции и са свързани с участието на служители в двустранни срещи с други централни банки и международни организации, заседания на надзорни колегии, конференции и други мероприятия.

Разходите, свързани с участието на БНБ в ЕСЦБ, в бюджета за 2023 г. са 6120 хил. лв., или 2.3% от общите разходи за издръжка на Банката, като са увеличени с 30.0% спрямо средствата, одобрени за 2022 г., в това число 267 хил. лв. за дейности, свързани с подготовката за въвеждането на еврото.

Представители на БНБ участват в 194 комитета и работни групи към ЕСЦБ, Европейската комисия, Съвета на ЕС, ЕССР и ЕБО. Съгласно предварителните графици за заседанията в бюджета за 2023 г. са планирани 2044 хил. лв. разходи за командировки във връзка с работата на съответните комитети и работни групи, което представлява намаление с 0.4% спрямо 2022 г. Планираните средства са изчислени на базата на предварителна информация за предстоящите заседания през 2023 г., като са предвидени и средства за командировки във връзка с установеното тясно сътрудничество с ЕЦБ и ЕНМ и с участието в нови комитети и работни групи, в това число в заседания през втората половина на 2023 г. във формат „Евросистема“ на комитетите и работните групи на ЕСЦБ.

Съгласно чл. 62, § 1, буква „а“ от Регламент (ЕС) № 1093/2010 за създаване на ЕБО членовете му заплащат годишна вноска, чийто размер се определя в зависимост от гласовете, които членовете на ЕБО имат съгласно чл. 3, § 3 от Протокол № 36 относно преходните разпоредби на Договора за функционирането на Европейския съюз. Вноската на БНБ за 2023 г. възлиза на 1917 хил. лв. Предвидената сума представлява очакваният размер на вноската, дължима от БНБ за 2023 г., като средствата са увеличени със 17 хил. лв. спрямо 2022 г.

Разходите за годишни такси за наемане на телекомуникационни линии с ЕСЦБ възлизат на 1655 хил. лв. и са увеличени със 166.9% спрямо 2022 г. В предвидените суми се включват всички средства, които трябва да бъдат заплатени от БНБ за ползване и поддържане на комуникационните канали в ЕСЦБ. Увеличението е свързано главно с планиране на допълнителни средства за годишни такси за наемане на линии за телекомуникации с ЕСЦБ поради получаване на нова информация от ЕЦБ; за *CORENET*; нова годишна такса за ЕЦБ по линия на Комитета по контролинг (*COMCO*); годишна вноска в Централизираната база данни за ценни книжа (ЦБДЦК); годишна такса за присъединяване към Службата за координиране на обществени поръчки на Евросистемата (*EPCO*); годишна вноска в Централизираната база данни за притежателите на ценни книжа (*SHSDB*); годишна вноска за Статистическата база данни на ЕЦБ (*SDW*); поддръжка на лицензи за ДАРВИН и за годишна вноска за Регистъра на данни за институциите и филиалите (*RIAD*).

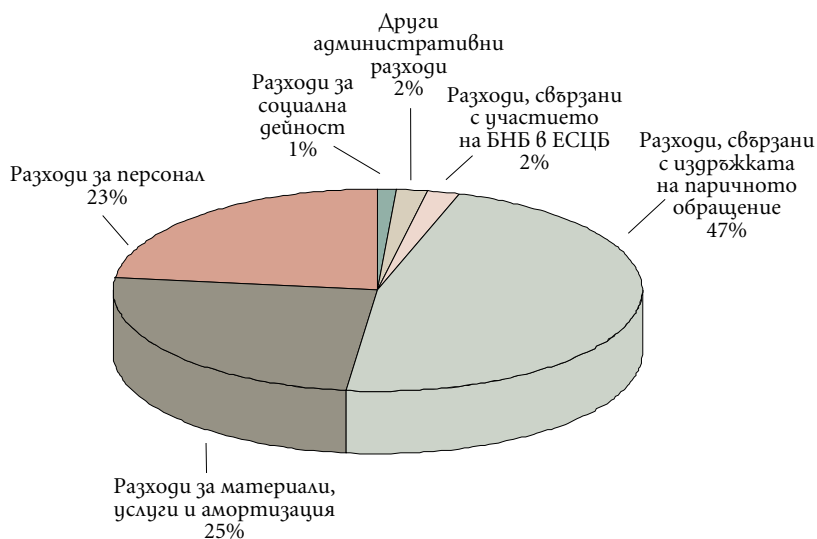
През 2023 г. БНБ ще организира провеждането на Годишната среща на борда на Единния съвет за реструктуриране (ЕСП), съвместна среща на БНБ и ЕСП с кредитна институция в обхвата на правомощията на ЕСП и среща на Мрежата на ЕНМ по надзорни стратегии и риск (*SSM Network on Supervisory Strategy and Risk*), като за целта са планирани разходи в размер на 56 хил. лв.

Във връзка с участие на БНБ в проекти за техническа помощ на ЕСЦБ, по-специално участие в нов проект за Западните Балкани, който стартира през септември 2022 г., и провеждане на две обучения в София – в областта на борбата срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма и в сферата на информационните технологии, както и за двустранно сътрудничество, са планирани средства в размер на 50 хил. лв.

За участие на представители на БНБ в Комитета за финансови пазари (КФП) към ОИСП през 2023 г. са планирани средства в размер на 19 хил. лв., които са за дейности, свързани с подготовката за провеждането на еврото.

През 2023 г. са планирани разходи за участие в Годишната среща на координаторите на Генералния съвет на ЕЦБ, за посещения в ЕЦБ относно консултации и обмяна на опит по провеждането на еврото, включително за участие в редакторските групи по извънреден Доклад за конвергенцията на ЕЦБ, в размер на 16 хил. лв., от които 12 хил. лв. за дейности, свързани с подготовката за провеждането на еврото. Средствата са увеличени с 8 хил. лв., или със 100.0% в сравнение с 2022 г.

Разходи за издръжка на БНБ за 2023 г.*

* В процент от общите разходи за издръжка на Банката.

Инвестиционната програма на БНБ е изготвена съобразно стоящите пред Банката задачи и като продължение на развитието и обновяването на информационните и комуникационните технологии в БНБ. Средствата, планирани за изпълнението на инвестиционната програма на БНБ за 2023 г., са в размер на 97 469 хил. лв. и са увеличени в сравнение с 2022 г. с 68 043 хил. лв., или с 231.2%. В тази сума влизат 52 681 хил. лв. за дейности, свързани с подготовката за въвеждането на еврото.

В инвестиционната програма на Банката за финансиране на ново строителство, реконструкция и модернизация през 2023 г. са планирани 9426 хил. лв., които са с 6042 хил. лв., или със 178.5% повече от средствата за 2022 г., като в тях са включени 5090 хил. лв. за дейности, свързани с подготовката за въвеждането на еврото.

Предвидени са 6500 хил. лв., в това число 3500 хил. лв. във връзка с въвеждането на еврото, за дейности по изпълнението на Програмата за развитие на недвижимите имоти на БНБ и на одобрените с нея инвестиционни намерения на Банката.

За проектиране на основен ремонт с реконструкция, реставрация/консервация и обновяване/осъвременяване на инсталациите в централната сграда на БНБ на пл. „Княз Александър I“ № 1 в две фази – проектиране на фаза „проучване и документиране“ и фаза „идеен проект“, са предвидени средства в размер на 836 хил. лв.

За дейности по изграждане на хале в Пловдив за демонтизиране на монети са предвидени 940 хил. лв. във връзка с подготовката за въвеждането на еврото.

За проектиране на нов касов център на БНБ във Варна са предвидени 500 хил. лв.

За строително-ремонтни дейности, в това число преработка на инсталации и други съпътстващи работи по обособяване на работни места и пространства във връзка с емисионно-касовата дейност, са предвидени 400 хил. лв.

За придобиване на машини, съоръжения, транспортни средства и друго оборудване ще бъдат изразходвани общо 45 045 хил. лв., което е с 42 508 хил. лв., или с 1675.5% повече от средствата за 2022 г., в това число 33 100 хил. лв. за придобиване на машини, съоръжения, транспортни средства и друго оборудване във връзка с подготовката за въвеждането на еврото.

Предвидени са 32 352 хил. лв. за придобиване на съоръжения и друго оборудване, необходимо за осъществяване на емисионно-касовата дейност, в това число 27 389 хил. лв. за придобиване на оборудване, свързано с подготовката за въвеждането на еврото.

За доставка на оборудване за вентилация и климатизация на сградите на Банката са планирани 1128 хил. лв.; за закупуване на оборудване за Касовия център на БНБ в София във връзка с подготовката за въвеждането на еврото – 320 хил. лв.; за доставка на преместваеми модулни временни преградни елементи за обособяване на работни места, мебелно оборудване и подвижно обзавеждане за сгради на Банката – 300 хил. лв.; за подмяна на водонагревателни бойлери и панели на соларна система – 136 хил. лв.; за подмяна на врати за дебаркадери в сградата на Касовия център на БНБ в София – 78 хил. лв.; за обновяване на технически и пожароизвестителни системи за сигурност в БНБ – 420 хил. лв., в това число 350 хил. лв. във връзка с подготовката за въвеждането на еврото; за многофункционална копирна техника или друг вид офис оборудване – 80 хил. лв.; за оборудване на социалните обекти – 30 хил. лв.; за друга техника – 70 хил. лв.

За обновяване на служебните транспортни средства на БНБ в инвестиционната програма за 2023 г. са планирани 10 080 хил. лв., в това число 5040 хил. лв. във връзка с подготовката за въвеждането на еврото.

Инвестиционните разходи за **информационни системи на БНБ** възлизат на 42 951 хил. лв. и представляват 44.1% от общия размер на инвестиционната програма, като спрямо 2022 г. са увеличени с 19 462 хил. лв., или с 82.9%. В тази сума са включени 14 475 хил. лв. за закупуване на лицензи и за развитие на информационните системи във връзка с подготовката за въвеждането на еврото. Разходите на Банката в областта на информационните технологии отразяват развитието на технологичната среда и промените в информационните системи, заявени от собствениците на информационни ресурси, и са насочени към поддържане и развитие на модерна технологична инфраструктура, осигуряваща ефективно протичане на бизнес процесите.

Планирани са средства за закупуване на компютърна и комуникационна техника на обща стойност 6100 хил. лв., в това число за закупуване на дискови системи, за увеличаване на капацитета на дисковите масиви или внедряване на виртуализация на системи за съхранение на данни, надграждане на сървъри, както и за подмяна на стари сървъри, които излизат от поддръжка от производителя, за подмяна на компютърни работни станции във връзка с необходимостта от технологично обновяване на физически или морално остарели работни места в критично важни за БНБ процеси, за подмяна на опорни комутатори в двата центъра за данни на БНБ, за закупуване на устройства за мрежова сигурност и за проектиране, изграждане, сертифициране на нови и подмяна на съществуващи сегменти от структурната кабелна система и силово захранване на компютърните работни места.

Предвидени са 6789 хил. лв. за закупуване на лицензи за нови системи и за увеличаване на броя на лицензите за използваните от БНБ продукти и средства за защита.

За осигуряване на средства за развитие на информационните системи са планирани 28 122 хил. лв., в това число 14 425 хил. лв. във връзка с подготовката за въвеждането на еврото. Основните акценти при разработките ще бъдат насочени към актуализиране на информационните системи за икономическа и парична статистика, за развитие на информационната система за управление на валутните резерви и на основната банкова информационна система, за създаване на нова интегрирана информационна система. Предвижда се разработване на нова интернет страница на БНБ, статистическа база данни за интернет страницата на БНБ, нова информационна система за управление на човешките ресурси и за развитие на системите: Единно хранилище на данни за целите на банковия надзор, АДЦК/ЕСРОТ/СДЦК, Централен кредитен регистър (основно приложение и модул „Справки“), за усъвършенстване на Програмен продукт СОФИ-БНБ, за информационна система за противодействие на изпирането на пари и за други системи.

За инвестиции, свързани с участието на БНБ в ЕСЦБ, са планирани 47 хил. лв. за закупуване на хардуер, софтуер и нови лицензи за системата на ЕСЦБ за управление на електронно съдържание *Documents And Records Web-based Information Network (DARWIN)*, от които 16 хил. лв. са във връзка с подготовката за въвеждането на еврото.

Организация на изпълнението на бюджета на БНБ

Изпълнението на бюджета за 2023 г. ще продължи да се основава на разпределението на разходите по разходни центрове, което дава големи възможности за възлагане на по-широки отговорности и за мобилизиране на преобладаващата част от управленския екип на Банката при контрола и управлението на разходите. Едновременно с това БНБ прилага и ще продължи да прилага строги правила за текущ контрол и управление на разходите, с което се осигурява максимална ефективност при използването на материалните и човешките ресурси.

При изпълнението на бюджета за 2023 г. Банката ще продължи да прилага добрите практики за осигуряване на ежедневна информация за изпълнение на бюджета, с което се дава надеждна, вярна и точна информация за целите на оперативното управление на разходите.

Дейността на Бюджетната комисия на БНБ е подпомагана в значителна степен от Основната банкова информационна система, чрез която се постигат по-добре планиране, оперативност, координация между разходните центрове и строг контрол при въвеждането, изпълнението и отчитането на бюджета. Тя позволява оперативно проследяване на обществените стопански и финансови операции във връзка с изпълнението на бюджета и съответствието им с действащите нормативни документи.

Издание на Българската народна банка
1000 София, пл. „Княз Александър I“ № 1
E-mail: BNB_Publications@bnb.org
Телекс: 24090, 24091
Факс: 02 980 2425, 02 980 6493
Интернет страница: www.bnb.bg

© Българска народна банка, 2022

Информацията, публикувана тук, може да се ползва без специално разрешение, единствено с изричното позоваване на източника.

ISSN 2815-2654

ISSN 2815-2654 (онлайн)

ХУДОЖЕСТВЕННОТО ОФОРМЛЕНИЕ НА КОРИЦАТА Е РАЗРАБОТЕНО ВЪЗ ОСНОВА
НА СКУЛПТУРНАТА ГРУПА „ХЕРМЕС И ДЕМЕТРА“, ДЕЛО НА КИРИЛ ШИВАРОВ,
РАЗПОЛОЖЕНА НА ЮЖНАТА ФАСАДА НА СГРАДАТА НА БНБ